

LAMORAL (*Anschaire Charles Pierre*), Missionaris, Benedictijner monnik (Kortrijk, 1.7.1900 - Kortrijk, 22.3.1950).

Karel Lamoral werd op 3 juli 1900 te Kortrijk geboren. Na het middelbaar onderwijs in het bisschoppelijk college van deze stad te hebben genoten, diende hij zich aan als novice in de Sint-Andries benedictijner abdij te Loppem. Op 6 januari 1920, deed hij zijn eerste gelofte als monnik en kreeg er de naam van Anschaire, naar bisschop Ansgaar de apostel van Scandinavië, wat reeds een aanwijzing was voor een missionaire roeping. Na het voltrekken van zijn theologische studies werd dom Anschaire priester gewijd op 24 augustus 1924. In oktober 1925 bereikte hij zijn missieveld, het Vicariaat van Elisabethstad.

Met een onderwijsopdracht belast, kwam hij in contact met de verstedelijkte Afrikaanse jeugd. Zijn bijzondere aanleg voor muziek maakte hem attent op de inlandse melomanie. Zijn „violon d'Ingres" was echter het orgel, onbestaand instrument in Katanga.

Weldra kon hij zijn bisschop, Mgr. de Hemptinne, ertoe overhalen een volwaardig orgel te laten plaatsen in de kathedraal. Bij de wijding van het orgel, op 20 december 1931, mocht hij vooreerst zijn talent betuigen, met de aanwezigen te vergasten op de uitvoering van het beste uit het oeuvre van César Franck, Haendel, A. Durand en J.-S. Bach. Daar verwierf dom Anschaire zulke faam, dat hij met succes, tussen 1934 en zijn laatste afreis in 1949, ruim twintig publieke concerten mocht organiseren [1] voor solisten en orkesten, voor zang en koor, en orgelrecital, waar hij als animator, als kapelmeester of als executant optrad.

De eerste publieke opvoering van het polyfonisch driestemmig koor van inlandse knapen, op 19 mei 1939, was sensationeel.

De oorlogsomstandigheden zouden het Katangees publiek spenen van overzeese gastartiesten. Dom Anschaire ging dan verscholen talenten opsporen onder lokale amateurs, zodat zijn opzet, gedurende de

hele oorlogstijd, de Katangese melomanen mocht opmonteren.

In de cultuurgeschiedenis van Afrika zal zijn naam onuitwisbaar geschreven blijven wegens de ontdekking en vorming van Joseph Kiweke [2] die onder zijn leiding en bescherming toondichter werd voor klassieke en Afrikaanse muziek. Hij bezorgde hem een baan als onderwijzer en liet hem weldra als orgelist van de kathedraal benoemen.

Dom Anschaire zou Joseph Kiweke zelfs aanstellen als kapelmeester voor zijn geliefd knapenchoor, dat inmiddels beroemdheid verwierf onder de naam van „Les petits chanteurs à la croix de cuivre".

In de jaren 1947-1948 werd veel gesproken over een mogelijke tournee van het knapenchoor in Europa. Dit ontwerp stuitte echter op heel wat bezwaren: zouden de inkomsten de kosten dekken? Wie zou instaan voor een eventueel tekort? Zou het contact met „Bulaya" die onervaren jeugd niet schaden? Welk gezag zou tucht en orde handhaven in de troep? Geduldig haalde dom Anschaire die hindernissen uit de weg. Hij slaagde erin — weliswaar niet zonder moeite — de Gouverneur-Generaal, de Apostolische legaat en zijn bisschop te winnen voor zijn zaak ... Te laat. De kwaal die hem het leven ging kosten was zo ver gevorderd dat dom Anschaire definitief Katanga moest verlaten; het werd hem niet gegund zijn „petits chanteurs" wereldroem te bezorgen [3].

Onthecht van ijdele roem, mocht monnik dom Anschaire deemoedig bogen op een vruchtbare levensbaan, zich op de Heer verlatend bij zijn overlijden, op 22 maart 1950, in zijn geboorteoord.

8 mei 1989.

A. Rubbens.

Bronnen: Archief van de Academie. — Archief van St.-Andries abdij. — De krant *L'Essor du Congo*, Elisabethstad.

[1] *L'Essor du Congo* van 24 maart 1950 gewaagt van een vijftigtal concerten; in het archief van de abdij vond ik slechts de programma's voor twintig concerten; ik vermoed dat de krant meer intieme recitals heeft meegerekend.

[2] cf. *Belgische Overzeese Biografie*, Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, vol. VII, fasc. B, 1977, col. 227-228, J. Kiweke.

[3] Dom Anschaire liet bij Olympia twee albums fonoplaten uitgeven met opnamen van het knapenchoor „Les petits chanteurs à la croix de cuivre".